

Ekonomika IV. ročník

020_Pravní formy obchodních korporací –
společnost s ručením omezeným

Obsah

<u>Úvod</u>		Hlavička zákona
Část I.		Obchodní korporace
<u>Hlava 1.</u>	§ 1 - 94	
<u>Hlava 2.</u>	§ 95 - 117	Veřejná obchodní společnost
<u>Hlava 3.</u>	§ 118 - 131	Komanditní společnost
<u>Hlava 4.</u>	§ 132 - 242	Společnost s ručením omezeným
Hlava 5.		Akciová společnost
<u>Díl 1.</u>	§ 243 - 249	Obecná ustanovení
<u>Díl 2.</u>	§ 250 - 255	Založení společnosti
<u>Díl 3.</u>	§ 256 - 343	Akcie a jiné cenné papíry vydávané akciovou společností
<u>Díl 4.</u>	§ 344 - 395	Práva a povinnosti akcionáře
<u>Díl 5.</u>	§ 396 - 463	Orgány společnosti
<u>Díl 6.</u>	§ 464 - 548	Změny výše základního kapitálu
<u>Díl 7.</u>	§ 549 - 551	Likvidace akciové společnosti
Hlava 6.		Družstvo
<u>Díl 1.</u>	§ 552 - 726	Obecná ustanovení o družstvu
<u>Díl 2.</u>	§ 727 - 757	Bytové družstvo
<u>Díl 3.</u>	§ 758 - 773	Sociální družstvo
<u>Část II.</u>	§ 774 - 785	Ustanovení závěrečná a přechodná
<u>Část III.</u>	§ 786	Účinnost
<u>Poznámky</u>		Poznámky pod čarou

Společnost s ručením omezeným (s. r. o.)

- Společnost s ručením omezeným (s.r.o.) představuje **jednoznačně nejpoužívanější formu obchodní společnosti** v ČR.
- Oblibě se těší zejména **u drobných a středních podnikatelů**.
- **Upravuje ji zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích.**

Založení a vznik společnosti

- Společnost může založit **jediný společník nebo více společníků.**
- **Název společnosti musí obsahovat** označení „*společnost s ručením omezeným*“ (nebo jako zkratku *s.r.o.* či *spol. s r.o.*).
- **Minimální vklad společníka, a tudíž i minimální výše základního kapitálu společnosti, je 1 Kč** - tento krok reaguje na skutečnost, že základní kapitál **neplnil jednu ze svých hlavních úloh** (ochranu věřitelů), neboť zákon po společnosti **nevyžadoval, aby v této hodnotě udržovala majetek.** Zároveň se touto minimální výší vkladu **odstraňuje jedna z bariér vstupu do podnikání.**
- Společnost je **založena** v okamžiku, kdy se všichni její společníci **dohodnou na obsahu společenské smlouvy a podepíší ji u notáře,** avšak **vzniká až okamžikem zápisu do obchodního rejstříku.**

- **Do podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku musí být splaceno na každý peněžitý vklad nejméně jeho 30 %.**
- **Pokud je vklad nepeněžitý (tj. nemovité věci, akcie, auta atd.), musí jej ocenit soudní znalec.**
- **Nepeněžitým vkladem nesmí být práce nebo služby.**
- **Před vznikem společnosti přijímá a spravuje vklady správce vkladů, jmenovaný společenskou smlouvou.**
- **Mezi založením a vznikem ještě nemá právní subjektivitu, některé úkony (např. založení účtu, nájemní smlouva) však může učinit již před zápisem.**

Právní odpovědnost

- **Společnost odpovídá** za porušení svých závazků **celým svým majetkem**.
- *Společníci pak společně a nerozdílně ručí za závazky společnosti do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.*
- Zápisem splacení všech vkladů do obchodního rejstříku ručení společníků zaniká.
- Jednatelé mají povinnost **jednat s péčí řádného hospodáře** a s **uvážením všech jim známých a dostupných informací**.

Společníci

- V postavení společníků je **kladen důraz na výši kapitálu.**
- **Rozsah práv a povinností je nerovný, řídí se majetkovou účastí společníků na společnosti.**
- **Může být jednočlenná.**
- **Počet společníků není omezen.**

Vznik členství ve společnosti s ručením omezeným

- **Originární – zakladatelé a přistupující osoby** - členství vzniká:
 - 1.uzavřením **společenské smlouvy**
 - 2.vydáním **zakladatelské smlouvy** jedním zakladatelem
 - 3.při **zvýšení základního kapitálu společnosti**

- **Derivativní – při převodu obchodního podílu nebo přechodu obchodního podílu** - členství vzniká např.:
 - 1.převodem **obchodního podílu**
 - 2.děděním **obchodního podílu**
 - 3.právním nástupnictvím po zaniklé právnické osobě, která byla **společníkem**

Orgány společnosti

- **Valná hromada** – nejvyšší orgán společnosti.
- **Členy** valné hromady jsou všichni společníci.
- **Svolává ji jednatel společnosti nejméně jedenkrát ročně** a do její působnosti patří např.:
 - rozhodování o změně společenské smlouvy,
 - změně základního kapitálu,
 - o připuštění nepeněžitého vkladu,
 - volba a odvolání jednatele a dozorčí rady (byla-li zřízena),
 - dále valná hromada **schvaluje například rozdělení zisku,**
 - účetní závěrku atd.
- **V jednočlenné společnosti vykonává působnost valné hromady její společník.**

- **Jednatelé** – statutárním orgánem společnosti jsou jeden nebo více jednatelů.
- Jednateli přísluší **obchodní vedení společnosti**. Jednatelé jsou uvedeni v obchodním rejstříku.
- **Dozorčí rada** – tento **nepovinně vytvářený orgán**:
 - dohlíží na činnost jednatelů,
 - kontroluje účetní dokumentaci,
 - jednou ročně předkládá zprávu o své činnosti valné hromadě.

Práva společníků

- **Právo na podíl na zisku** - základní podmínkou je, že **společnost musí nějaký zisk vytvořit**. Rozhodnutí o užití zisku, který s. r. o. vytvořila, **náleží do působnosti valné hromady**. Podíl na zisku se mezi společníky **dělí podle velikosti obchodních podílů společníků** (lze sjednat jinak). Podíl na zisku je **splatný do 3 měsíců od rozhodnutí valné hromady**.
- **Právo na vypořádací podíl** - vzniká **ve fázi trvající existence společnosti, jestliže některý ze společníků opouští společnost bez právního nástupce**.
- **Výše vypořádacího podílu se odvozuje od hodnoty, resp. odhadu hodnoty obchodní korporace a poměru, kterým se společník na hodnotě podílel**.

- **Právo na podíl na likvidačním zůstatku** - náleží společníkovi, zaniká-li obchodní korporace s likvidací.
- **Právo podílet se na řízení společnosti** - s. r. o. **nevylučuje manažerské řízení prostřednictvím nespolečníka**. Jednateli tak mohou být **společníci, nebo jiné osoby** – jednatele mohou být **jmenování společenskou smlouvou nebo valnou hromadou**.
- Proto není právem společníka být jednatelem či členem jiného orgánu společnosti (**kromě valné hromady**). Právo podílet se na řízení společnosti uskutečňuje společník **prostřednictvím své účasti na valné hromadě**.
- Úprava **organizace a hlasování je stanovena ve společenské smlouvě**.

- **Právo na informace** - právo žádat od jednatelů informace o společnosti, nahlížet do dokladů společnosti, kontrolovat údaje obsažené v předložených dokladech a další práva určená společenskou smlouvou. Právo kontrolovat doklady společnosti mají společníci **sami či skrze svého zástupce** (např. advokát, daňový poradce).
- **Právo na společnickou žalobu** - společník může v zákonem vymezených případech **podat žalobu proti členovi orgánu společnosti** (jednatel, člen dozorčí rady).
- Žaloba se uplatní především v případech, kdy jednatel či **člen dozorčí rady svým jednáním v rozporu s povinností péče řádného hospodáře způsobil společnosti újmu**. V takovém případě dochází k obrácení důkazního břemene, takže **žalovaná osoba musí prokázat, že se nedopustila protiprávního jednání**, ledaže soud rozhodne, že to po ní nelze spravedlivě požadovat.

- **Minoritní práva - ochrana menšiny se vztahuje na společníky, kteří mají vklady ve výši minimálně 10 % základního kapitálu. Mají právo požádat jednatele o svolání valné hromady.**

V případě, že ke svolání valné hromady nedojde do jednoho měsíce, mohou ji svolat sami.

Povinnosti společníků

- **Vkladová povinnost** - výši vkladové povinnosti společníků zákon nestanoví, **je tedy věcí společenské smlouvy**, aby určila, jak velký vklad musí do společnosti společníci vnést.

Nepeněžitý vklad musí být do společnosti **vnesen před jejím vznikem** (zápisem do obchodního rejstříku), **peněžitý vklad musí společník splatit ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou, nejpozději však do 5 let ode dne vzniku společnosti.**

- Společník **nesmí po dobu prodlení s plněním vkladové povinnosti vykonávat hlasovací právo a k jeho hlasu se nepřihlíží při zjištění usnášeníschopnosti.**

- Vedle možnosti **požadovat úrok z prodlení** může společnost přistoupit i k **vyloučení společníka** - rozhoduje **valná hromada alespoň dvoutřetinovou většinou hlasů**.
- Před rozhodováním o vyloučení **musí být společník vyzván ke splnění vkladové povinnosti** a musí mu být poskytnuta přiměřená lhůta.

- **Příplatková povinnost** - může ji stanovit společenská smlouva. Slouží k tvorbě vlastního kapitálu, to znamená, že společník svým příplatkem přináší společnosti další zdroj financování, aniž by tento příplatek měl vliv na výši společníkova vkladu nebo na výši základního kapitálu.
- Společník nemůže příplatkovou povinnost odmítnout, ale má právo vystoupit ze společnosti ohledně podílu, na který je příplatková povinnost vázána, avšak pouze tehdy, pokud již zcela splnil svou vkladovou povinnost spojenou s tímto podílem.
- Prodlení se splácením příplatků má stejné následky jako při prodlení se splácením vkladů, tedy i možnost, že v případě nesplnění povinnosti může být společník ze společnosti vyloučen.

- **Zákaz konkurence** - zákon omezuje působení jednatele ve společnostech s obdobným předmětem činnosti. Společenská smlouva může určit, že se zákaz konkurence vztahuje i na společníky.
- **Povinnost loajality** - povinností společníka je chovat se ke společnosti čestně a zachovávat její vnitřní řád (zejména společenskou smlouvu).

Otázky

1. S. r. o. se těší oblibě zejména u
2. Kdo může založit s. r. o. ?
3. Jaká je v případě s. r. o. minimální výše vkladu?
4. Kdy je s. r. o. z hlediska práva založena?
5. Kdy s. r. o. z hlediska práva vzniká?
6. Co může být nepeněžitým vkladem?
7. Co nesmí být nepeněžitým vkladem?
8. Jakým způsobem mají jednatele s. r. o. jednat?
9. Čím se řídí rozsah práv a povinností společníků v případě s. r. o. ?
10. Uveďte příklad originárního vzniku členství v s. r. o.
11. Uveďte příklad derivativního vzniku členství v s. r. o.
12. Nejvyšším orgánem s. r. o. je
13. O změně společenské smlouvy rozhoduje
14. Co je náplní činnosti jednatele?
15. Co víte o dozorčí radě v případě s. r. o. ?
16. Co je to právo na vypořádání podílu?
17. Kdo může být v případě s. r. o. jednatelem?
18. V jakém případě se používá společnická žaloba?
19. Vysvětlete povinnost loajality.
20. Co když je společník v prodlení plnění vkladové povinnosti?

Zdroje

- Švarcová, J. a kol. Ekonomie – stručný přehled, 2012/2013. Zlín, CEED 2011
- Holman R., Pospíchalová D., Úvod do ekonomie pro střední školy. Praha, C. H. Beck 2012
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Spole%C4%8Dnost_s_ru%C4%8Den%C3%ADm_omezen%C3%BDm